

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

2011/2295(INI)

1.12.2011

MIETINTÖLUONNOS

naisista päättäjinä – laatua ja tasa-arvoa
(2011/2295(INI))

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

Esittelijä: Sirpa Pietikäinen

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT.....	8

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

naisista päättäjinä – laatua ja tasa-arvoa (2011/2295(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 2 artiklan ja 3 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 21 ja 23 artiklan,
- ottaa huomioon vuoden 1948 ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon vuonna 1979 hyväksytyyn kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n yleissopimuksen,
- ottaa huomioon neljännessä naisten maailmankonferenssissa 15. syyskuuta 1995 hyväksytyyn Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman sekä YK:n erityisistunnoissa Peking +5 (2000), Peking +10 (2005) ja Peking +15 (2010) hyväksytyt asiakirjat, joissa arvioidaan niiden tuloksia,
- ottaa huomioon naisten asemaa käsittelevän toimikunnan vuonna 2006 hyväksymät päätelmät naisten ja miesten tasavertaisesta osallistumisesta päätöksentekoon kaikilla tasoilla,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen päätöslauselman A/RES/58/142 naisten poliittisesta osallistumisesta,
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2011 hyväksymän Euroopan tasa-arvosopimuksen (2011–2020)¹,
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Naisten ja miesten tasa-arvostrategia vuosiksi 2010–2015" (KOM(2010)0491),
- ottaa huomioon komission 19. kesäkuuta 2000 tekemän päätöksen naisten ja miesten tasapuolisesta osallistumisesta komission perustamien komiteoiden ja asiantuntijaryhmien toimintaan²,
- ottaa huomioon neuvoston 2. joulukuuta 1996 antaman suosituksen naisten ja miesten tasapuolisesta osallistumisesta päätöksentekoon (96/694/EY)³,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston ministerikomitean 12. maaliskuuta 2003 hyväksymän suosituksen naisten ja miesten tasapuolisesta osallistumisesta poliittiseen ja julkiseen päätöksentekoon,

¹ Neuvoston 7.3.2011 antamien päätelmien liite.

² EYVL L 154, 27.6.2000, s. 34.

³ EYVL L 319, 10.12.1996, s. 11.

- ottaa huomioon Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen 27. tammikuuta 2010 antaman suosituksen 1899(2010) naisten edustuksen lisäämisestä politiikassa vaalijärjestelmän avulla,
 - ottaa huomioon 2. maaliskuuta 2000 antamansa päätöslauselman naisten asemasta päätöksenteossa¹,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan;
 - ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan mietinnön (A7-0000/2011);
- A. toteaa, että naiset ovat selvästi aliedustettuina sekä vaaleihin että nimityksiin perustuvissa poliittisen päätöksenteon tehtävissä Euroopan unionissa ja sen jäsenvaltioissa;
- B. toteaa, että tilastojen mukaan vallitsee edelleen epätasapaino ja naisten edustus poliittisessa päätöksenteossa on jäänyt viime vuosina paikalleen jatkuvan edistymisen asemasta; toteaa, että sukupuolijakauma EU:n kansallisissa parlamenteissa on edelleen sellainen, että naisia on 24 prosenttia ja miehiä 76 prosenttia ja naisten osuus ministereistä on kaiken kaikkiaan vain 23 prosenttia²;
- C. katsoo, että naisten ja miesten yhtäläinen edustus päätöksenteossa on ihmisoikeuksiin ja yhteiskunnalliseen oikeudenmukaisuuteen liittyvä kysymys ja välttämätön edellytys demokraattisen yhteiskunnan toiminnalle;
- D. toteaa, että kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen mukaan valtio-osapuolten pitää muun muassa ryhtyä kaikkiin asianmukaisiin toimiin positiiviset toimet mukaan lukien, jotta voidaan poistaa naisten syrjintä poliittisessa ja julkisessa elämässä;
- E. toteaa, että Pekingin julistuksessa ja toimintaohjelmassa, jotka koskevat naisia vallankäyttäjinä ja päätöksenteossa, korostetaan sitä, että yhtäläinen osallistuminen on välttämätön ehto naisten etujen huomioonottamiseksi ja sitä tarvitaan myös demokratian vahvistamiseksi ja sen asianmukaisen toiminnan edistämiseksi;
- F. toteaa, että sukupuolia koskevien stereotyyppien vuoksi keskeisissä poliittisissa päätöksentekotehtävissä esiintyy vakavaa segregaatiota, mikä vääristää vallan rakennetta ja voimavarojen kohdistamista;
- G. toteaa, että tarvitaan monitahoisia strategioita, jotka käsittävät vapaaehtoisia, mahdollistavia ja oikeudellisesti sitovia toimia muistaen, että oikeudellisesti sitovat toimet ovat osoittautuneet tehokkaimmiksi;
- H. toteaa, että sukupuoli vaikuttaa usein naisten mahdollisuuksiin saada vaalirahoitusta;

¹ EYVL C 346, 4.12.2000, s. 82.

² Katso naisia ja miehiä päätöksenteossa koskevan komission tietokannan neljännesvuosittaisista päivitystä.

- I. toteaa, että naisten osallistumiseen poliittiseen päätöksentekoon ja johtajuuteen liittyy edelleen esteitä, kuten mahdollistavan toimintaympäristön puute poliittisissa elimissä ja yhteiskunnan hyvinvointirakenteissa sekä edelleen vallitsevat stereotyyptit;

Naisten edustus vaalein valittavissa tehtävissä

1. kehottaa neuvostoa, komissiota ja jäsenvaltioita laatimaan ja toteuttamaan tehokkaita monitahoisia strategioita naisten ja miesten yhtäläisen edustuksen saavuttamiseksi poliittiseen päätöksentekoon osallistumisessa ja johtotehtävissä kaikilla tasoilla ja erityisesti talouspolitiikan, kaupan, työvoiman, varainhoidon, puolustuksen ja ulkoasioiden aloilla käyttämällä indikaattoreita, määrällisiä tavoitteita, selkeitä toimintasuunnitelmia ja säännöllistä seurantaakin samoin kuin korjaavia toimia, mikäli tavoitteita ei saavuteta;
2. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita panemaan alulle sitoumuksen, jonka mukaan poliittiset puolueet unionin tasolla ja kansallisesti toteuttavat toimia naisten ja miesten yhtäläisen edustuksen saavuttamiseksi niiden sisäisessä päätöksenteossa, vaalien ehdokkaiden asettamisessa sekä puolueiden vaalilistojen suhteen ottaen samalla tarvittaessa huomioon naisehdokkaiden aseman listoilla;
3. tunnustaa poliittisten puolueiden keskeisen aseman tasa-arvon edistämiseksi; kehottaa siksi jäsenvaltioita edellyttämään kansallisilta puolueilta tarvittaessa kiintiöiden asettamista ja ehdokasjärjestyksen määrittämistä vaalien ehdokaslistoilla sovellettavia sääntöjä kansallisissa ja EU:n vaaleissa; kehottaa niitä myös määrittämään ja panemaan toimeen asianmukaisia pakotteita, jos sääntöjä ei noudateta;
4. korostaa, että tarvitaan konkreettisia toimia tasa-arvon saavuttamiseksi vaalein valittavissa viroissa (puhemies, varapuhemiehet, puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat) sekä kansallisissa parlamenteissa että Euroopan parlamentissa esimerkiksi asettamalla tavoitteeksi, että näissä viroissa on 50 prosenttia miehiä ja naisia parlamentin kolmen peräkkäisen vaalikauden aikana;
5. pitää myönteisenä komission aikomusta kannustaa naisia osallistumaan Euroopan parlamentin seuraaviin vaaleihin perusoikeuksia ja kansalaisuutta sekä kansalaisten Eurooppaa koskevilla rahoitusohjelmilla; kehottaa komissiota takaamaan asianomaisissa vuotuisissa työohjelmissaan, että rahoitusta on saatavissa vuonna 2013 ja että kansalliset puolueet ja kansalaisyhteiskunnan järjestöt voivat helposti saada sitä aloitteisiinsa, joilla lisätään naisten osallistumista päätöksentekoon;
6. kehottaa komissiota tukemaan ja rahoittamaan toimia, joilla edistetään naisten ja miesten yhtäläistä edustusta päättävissä viroissa ja poliittisessa toiminnassa, kun se suunnittelee seuraavaa rahoituskautta 2014–2020 edellä mainittujen ohjelmien ja niitä seuraavien ohjelmien osalta sekä suunniteltaessa kaavaillun Euroopan kansalaisten teemavuoden 2013 toimia;
7. kehottaa komissiota käynnistämään tasa-arvoon tähtäviä kampanjoita hyvissä ajoin ennen tulevia kansallisia parlamenttivaaleja ja Euroopan parlamentin vaaleja;

Naisten edustus nimityksiin perustuvissa tehtävissä

8. kehottaa jäsenvaltioita tukemaan tasa-arvoa ehdottamalla Euroopan komission jäsenen virkaan sekä naista että miestä; kehottaa komission puheenjohtajaa pyrkimään komission muodostamisessa naisten ja miesten yhtäläiseen edustukseen;
9. kehottaa komissiota ja neuvostoa saavuttamaan sukupuolten yhtäläisen edustuksen korkeiden virkamiesten nimittämisessä tarvittaessa kiintiöiden avulla; kehottaa kansallisia hallituksia nimittämään EU:n korkeisiin virkoihin sekä naisia että miehiä;
10. panee merkille sitoumuksen, jonka komissio ilmaisi naisten ja miesten tasa-arvoa koskevassa strategiassaan vuosiksi 2010–2015 ja jonka mukaan seurataan kehitystä pyrittäessä siihen, että kummankin sukupuolen edustus komiteoissa ja asiantuntijaryhmissä olisi vähintään 40 prosenttia; kehottaa EU:n toimielimiä, muita elimiä ja virastoja toteuttamaan konkreettisia toimia ja laatimaan strategioita, joilla pyritään tasa-arvoon niiden päätöksentekomenettelyissä;
11. kehottaa jäsenvaltioita edistämään positiivisia erityistoimia, mukaan lukien sitovia lainsäädännöllisiä toimia, jotta saavutettaisiin tasa-arvo kaikissa hallintoelimissä ja julkisissa nimityksissä, ja kehottaa kehittämään keinoja sukupuolinäkökulman toteutumisen seuraamiseksi nimitysten ja vaalien yhteydessä;

Naisten osallistumista poliittiseen elämään edistävät toimet

12. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan positiivisia erityistoimia, kun jompikumpi sukupuoli on aliedustettuna;
13. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään toimia naisjärjestöjen toiminnan edistämiseksi esimerkiksi takaamalla niille riittävän rahoituksen ja luomalla yhteistyöfoorumeita järjestöille ja sukupuolen huomioon ottavalle vaalikampanjoinnille;
14. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edesauttamaan naisten verkostoja ja edistämään mentorointia, riittävän kokemuksen saamista ja vaihto-ohjelmia painottaen erityisesti uransa alkuvaiheessa olevia naispoliitikkoja;
15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan tarvittaessa suosituimmuskohtelulla, että naiset voivat saada johtajakoulutusta ja johtotehtäviä osana uran edistämistä naisten johtajataitojen ja kokemuksen lisäämiseksi;
16. kehottaa neuvostoa, komissiota ja jäsenvaltioita mahdollistamaan naisille ja miehille tilaisuuden osallistua aktiivisesti poliittiseen päätöksentekoon edistämällä perhe- ja työelämän yhteensovittamista esimerkiksi jakamalla vanhemmuuden kustannukset tasan molempien vanhempien työnantajien kesken; kehottaa komissiota tukemaan yhtäläistä palveluiden saantia, perustuloa ja sukupuoleen perustuvan väkivallan kitkemistä asianmukaisilla direktiivin muodossa olevilla lainsäädäntöaloitteilla;
17. muistuttaa, että on tärkeää soveltaa suosituimmuskohtelua ja erityistoimia, joilla tuetaan taustaltaan erilaisten ihmisten ja haavoittuvien ryhmien, kuten vammaisten henkilöiden,

maahanmuuttajanaisten sekä etnisiin ja seksuaalisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden, osallistumista päätöksentekoon;

18. kehottaa jäsenvaltioita, neuvostoa ja komissiota vahvistamaan Euroopan tasa-arvoinstituutin asemaa ja resursseja ja edesauttamaan naisjärjestöjen yhteistyötä sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi päätöksenteossa mm. vaihtamalla hyviä käytäntöjä;
19. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota tarvittaessa Euroopan tasa-arvoinstituutin avulla keräämään, analysoimaan ja levittämään tietoja naisten ja miesten asemasta päätöksenteossa, joiden avulla voidaan seurata sukupuolten tasa-arvon edistymistä päätöksenteossa ja joita voidaan käyttää pohjana vielä saavuttamattomien tavoitteiden osalta; kehottaa komissiota jatkamaan vertailukelpoisten tietojen keräämistä ja jakamista EU:n tasolla hyödyntämällä tietokantaansa, joka koskee naisia ja miehiä päätöksenteossa; kehottaa komissiota raportoimaan säännöllisesti yhteisiä indikaattoreita soveltaen;

Sukupuolten tasa-arvoisen edustuksen edistäminen ulkosuhteissa

20. kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa edistämään naisten osallistumista päätöksentekoon Euroopan unionin ulkosuhteissa;
21. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että annetaan riittävää rahallista ja teknistä apua ohjelmille, jotka keskittyvät naisten osallistumisen lisäämiseen vaaleissa koulutuksen, kansalaisten valistamisen ja tiedotusvälineiden käytön avulla;
22. kehottaa komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa toteuttamaan toimia, joilla lisätään niiden yhteistyötä muiden kansainvälisten toimijoiden, kuten YK:n tasa-arvoyksikön (UN WOMEN) ja Parlamenttien välisen liiton, kanssa, jotta voidaan edistää naisten tasapuolista osallistumista poliittiseen elämään, hallitukseen ja kansallisiin parlamentteihin sekä alueellisella ja paikallisella tasolla;
23. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille.

PERUSTELUT

Taustaa

Naisten ja miesten yhtäläistä osallistumista vallankäyttöön ja päätöksentekoon tukevat kansainvälisellä tasolla voimakkaasti kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n yleissopimuksen 7 ja 8 artikla. Yleissopimus velvoittaa sen osapuolina olevia valtioita poistamaan kaikenlaisen naisiin kohdistuvan syrjinnän poliittisessa ja julkisessa elämässä, ja sen 4 artiklan mukaan voidaan hyväksyä väliaikaisia erityistoimia miesten ja naisten todellisen tasa-arvon edistämiseksi.

"Naiset vallankäyttäjinä ja päätöksentekijöinä" on myös yksi vuoden 1995 Pekingin toimintaohjelman 12 keskeisestä alueesta. YK:n yleiskokouksen New Yorkissa 19. syyskuuta 2011 pidetyssä 66. istunnossa annetun naisten poliittisen osallistumisen edistämistä koskeneen yhteisen julkilausuman mukaan naisten poliittinen osallistuminen on keskeisellä sijalla demokratiassa ja se on olennaista kestävän kehityksen ja rauhan saavuttamisen kannalta. Siinä vahvistettiin myös, että naisten aktiivinen osallistuminen miehiin nähden yhtäläisin ehdoin päätöksenteon kaikilla tasoilla on tärkeää tasa-arvon, kestävän kehityksen, rauhan ja demokratian saavuttamisen kannalta.

Euroopan neuvoston 12. maaliskuuta 2003 hyväksymä suositus naisten ja miesten yhtäläisestä osallistumisesta politiikkaan ja julkiseen päätöksentekoon sisältää joukon toimia ja esimerkiksi positiivisia erityistoimia, joilla edistetään naisten ja miesten entistä tasapainoisempaa osallistumista politiikkaan ja julkiseen päätöksentekoon. Suosituksella 1899/2010, joka koskee naisten edustuksen lisäämistä politiikassa vaalijärjestelmän avulla, Euroopan neuvoston parlamentaarinen yleiskokous kannustaa jäseniään lisäämään naisten edustusta kiintiöiden käyttöönnoton avulla.

Euroopan unionin tasolla naisten ja miesten tasa-arvostrategiassa vuosiksi 2010–2015 korostetaan, että komissio aikoo *"tarkastella kohdennettuja aloitteita sukupuolten välisen tasapainon parantamiseksi päätöksenteossa, seurata, miten edistytään tavoitteessa, jonka mukaan komission perustamissa komiteoissa ja asiantuntijaryhmissä olisi oltava 40 prosenttia kummankin sukupuolen edustajia"* ja *"tukea toimia, joilla edistetään naisten suurempaa osallistumista Euroopan parlamentin vaaleihin, myös ehdokkaina"*.

Sukupuolten tasa-arvo päätöksenteossa on laatuun ja tasa-arvoon liittyvä kysymys. Sukupuolten tasapuolisempi osallistuminen tuo mukanaan entistä moniulotteisempia ja siksi parempia päätöksiä. Sukupuolten tasapainoinen edustus liittyy myös tasa-arvoon, jonka takaa Euroopan unionin perusoikeuskirja. Päätöksenteko perustuu hallinnolliseen valmisteluun, ja siksi hallinnollisissa viroissa ja etenkin johtavissa viroissa olevien naisten lukumäärä takaa, että sukupuoleen liittyvät seikat otetaan huomioon kaiken politiikan valmistelussa.

Naisten edustus vaalein valittavissa tehtävissä

Naiset ovat edelleen aliedustettuina poliittisissa päätöksentekoelementeissä unionin kaikissa jäsenvaltioissa. Tällä hetkellä naisten osuus kansallisten parlamenttien jäsenistä on 24 prosenttia¹.

Alueellisella tasolla naisia on 31 prosenttia alueellisten parlamenttien ja 32 prosenttia aluehallitusten jäsenistä. Kuitenkin naiset johtavat vain 15:ttä prosenttia parlamenteista ja 11:ttä prosenttia aluehallituksista. Koko EU:ssa aluehallitusten sukupuolijakauma ei ole juuri muuttunut vuoden 2004 jälkeen. Naisten edustus kansallisissa parlamenteissa on suurin Pohjoismaissa, 42,3 prosenttia².

Euroopan parlamentissa sukupuolijakauma on kaikkein tasapainoisin, sillä naisia on 35 prosenttia ja miehiä 65 prosenttia.

Esittelijä korostaa, että prosentit eivät ole juuri muuttuneet viime aikoina, eikä mitään myönteistä kehitystä ei ole havaittavissa. Tämän voivat selittää myös naisten perinteisesti kohtaamat esteet, kuten varojen puute, ensisijaisesti miehinen kulttuuri, stereotyyppit sekä vaikeudet perhe-elämän ja politiikan yhteensovittamisessa. Yksi kaavailuista toimista on tehokkaiden monitahoisten strategioiden suunnittelu ja toteutus EU:ssa ja kansallisella tasolla niin, että naisten osallistumista päätöksentekoon ja johtajuuteen voidaan tehostaa määrällisillä tavoitteilla, säännöllisillä valvontamekanismeilla ja selkeillä toimintasuunnitelmillä.

Maissa, joissa sovelletaan suhteellista vaalitapaa, ehdokaskiintiöitä käytetään yleisimmin puolueiden listoilla joko vapaaehtoisesti puolueiden toimesta tai ne ovat lain mukaan pakollisia. EU:n jäsenvaltioissa kiintiöt ovat 25–50 prosenttia. Maissa, joissa sovelletaan enemmistövaalia, puolueet valitsevat vain yhden ehdokkaan puoluetta ja vaalipiiriä kohden, ja sen vuoksi ei ole mahdollista valita samalla sekä miehiä että naisia, kuten suhteellisen vaalitavan järjestelmissä.

Poliittiset puolueet ovat keskeisellä sijalla edistettäessä naisten asemaa politiikassa. Valta hankkia, valita ja nimetä ehdokkaita on poliittisilla puolueilla vaalijärjestelmästä riippumatta. Pyrittäessä käsittelemään naisten aliedustusta politiikassa on siksi keskityttävä poliittisiin puolueisiin ja niiden näkemyksiin ja strategioihin, jotka koskevat entistä osallistavampia päätöksentekoelementtejä. Tässä mietinnössä kannustetaan kansallisia puolueita suunnittelemaan toimia naisten osallistumisen lisäämiseksi. Niiden on tarvittaessa otettava käyttöön kiintiöitä ja järjestykseen asettamista koskevia sääntöjä ehdokasluetteloilleen kansallisissa ja EU:n vaaleissa ja myös määritettävä sääntöjen noudattamatta jättämisestä seuraavia pakotteita. Yksi poliittisten puolueiden kannustin voisi olla tasa-arvotavoitteiden käyttö puoluerahoituksen edellytyksenä.

¹ Katso naisia ja miehiä päätöksenteossa koskevan komission tietokannan neljännesvuosittaista päivitystä (vuoden 2011 ensimmäinen neljännes).

² Katso Parlamenttien välisen liiton (IPU) tilastoja (<<http://ipu.org>>).

Naisten edustus nimityksiin perustuvissa tehtävissä

EU:n jäsenvaltioiden hallituksissa naisia on 24 prosenttia ministereistä (joilla on paikka hallituksessa) kaikkien 27 jäsenvaltion hallituksissa, 22 prosenttia valtiosihteereistä ja 23 prosenttia kaiken kaikkiaan¹. Pieniä vaihteluita lukuun ottamatta naisten osuus hallituksissa on muuttunut vain vähän kuluneiden neljän vuoden aikana.

Komissiossa on 33 prosenttia naiskomissaareja ja 67 prosenttia mieskomissaareja. Euroopan talous- ja sosiaalikomiteassa ja alueiden komiteassa naisia on 21 prosenttia ja miehiä 79 prosenttia².

Esittelijä katsoo, että olisi edistettävä kansallisen tason aktiivisia ja konkreettisia toimia, jotta voidaan varmistaa tasapuolinen sukupuolijakauma kaikissa hallintoelimissä ja julkisissa nimityksissä. Mietinnössä kannatetaan tasa-arvoa nimettäessä ehdokkaita tulevaan komissioon ja EU:n korkeisiin virkoihin. Mitä tulee EU:n toimielimiin, mietinnössä korostetaan, että tarvitaan konkreettisia toimia ja strategioita, jotta voidaan saavuttaa yhtäläinen osallistuminen niiden päätöksentekomenettelyyn.

Naisten osallistumista poliittiseen elämään edistävät toimet

Naisten poliittisen osallistumisen lisäämiseksi on puututtava rakenteellisiin esteisiin, jotka estävät naisia osallistumasta politiikkaan. On myös luotava ympäristö, joka antaa naisille mahdollisuuden osallistua poliittiseen elämään sen kaikilla tasoilla. Työn sekä yksityis- ja perhe-elämän yhteensovittaminen tunnustetaan EU:ssa tärkeäksi tekijäksi, kun pyritään toteuttamaan sukupuolten tasa-arvo ja parantamaan naisten mahdollisuuksia osallistua poliittiseen elämään.

Esittelijän mielestä on tärkeää edistää taustaltaan erilaisten naisten osallistumista päätöksentekoon. Etnisiä vähemmistöjä edustavat naiset ovat aliedustettuina Euroopan poliittisissa elimissä, ja he kärsivät usein erilaisista sukupuoleen ja etniseen alkuperään perustuvan syrjinnän samanaikaisista muodoista. Ongelman ratkaisu saattaa edellyttää erityistoimia. Joissakin jäsenvaltioissa on otettu käyttöön mentorointiohjelmiä, jotka ovat tehokas keino edistää nuorten naisten osallistumista poliittiseen ja julkiseen elämään. Mentorointi ja asianmukaiset koulutus- ja vaihto-ohjelmat ovat myös toimia, joita mietinnön asianomaisessa kohdassa suositellaan sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseksi politiikassa.

Muita tukitoimia ovat esimerkiksi rahoitus ja tiedon jakaminen. Jäsenvaltioiden ja komission on taattava naisille ja miehille vaalikampanjoiden aikana yhtäläiset mahdollisuudet antamalla julkista rahoitusta ja mahdollisuuden käyttää valtion tiedotusvälineitä. Jäsenvaltioiden ja komission pitäisi tehostaa sukupuolen mukaan jaettujen tietojen keräämistä, analysointia ja levittämistä tarvittaessa Euroopan tasa-arvoinstituutin avulla, jotta sukupuolten tasa-arvoa päätöksenteossa voitaisiin seurata. Olisi myös määritettävä selkeästi jatkotoimia siltä varalta, että tavoitteita ei saavuteta. Esittelijä haluaisi nähdä komission jatkavan kertomusten laatimista sukupuolten tasa-arvon kehityksestä. Erittäin tervetullut lisätoimi olisi komission

¹ Katso naisia ja miehiä päätöksenteossa koskevan komission tietokannan neljännesvuosittaista päivitystä.

² Katso komission tietokannan neljännesvuosittaista päivitystä.

vuosittainen kertomus parlamentin naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalle edistyksestä, jota Euroopan unionissa on saavutettu sukupuolten tasa-arvossa päätöksenteon yhteydessä.

On korostettava tiedotusvälineiden ja koulutuksen merkitystä tekijöinä, jotka edistävät naisten osallistumista politiikkaan. On tärkeää seurata päätöksentekoon osallistuvien naisten esittämistä tiedotusvälineissä, jotta voidaan tunnistaa sukupuoleen liittyvät painotukset ja käsitellä niitä. Näin voidaan edistää toimia stereotyyppien poistamiseksi ja tukea myönteistä kuvaa naisista johtajina kaikilla elämäntiloilla.

Päätöksentekoon osallistuvat naiset tulevat poliittisten puolueiden kautta, mutta on myös pantava merkille muiden toimijoiden rooli keskeisenä osana laajempaa demokraattista prosessia. Myös ammattiliittojen, yksityisen sektorin ja kansalaisjärjestöjen panos naisten tasa-arvon saavuttamisessa on tärkeä.

Yksi tämän mietinnön tavoitteista on ***sukupuolten yhtäläisen edustuksen tukeminen ulkosuhdepolitiikassa***, mikä on vakaiden ja avoimien demokratioiden ehto. Naisten poliittisen syrjäytymisen estäminen on yksi tekijöistä, jotka on otettava huomioon EU:n ulkosuhteissa. On toimittava yhteistyössä muiden tällä alalla toimivien kansainvälisten sidosryhmien kanssa, ja toimia on täydennettävä riittävällä rahallisella ja teknisellä tuella.